

Jogi szakmák – Bevezetés**Más, kapcsolódó szakmák**

Cipruson nincsenek olyan kapcsolódó szakmák, mint a közjegyzői szakma. A jogi ügyekkel kapcsolatos valamennyi ügy jogi ügy, és azokkal a vonatkozó jogszabályok értelmében csak a Ciprusi Ügyvédi Kamara (*Pankýrios Dikigorikós Sýllogos*) tagjai foglalkozhatnak. Természetesen a nyugdíjba vonult ügyvédek belső jogi tanácsadóként a működő ügyvédi irodákban és egyéb szervezeteknél is folytathatják tevékenységüket.

Az a szakma, amely esetleg kapcsolódó szakmának tekinthető, a jogi asszisztensek (*dikigorikoí ypállilioi*) szakmája, amelyre külön szabályozás vonatkozik. Jogi asszisztens az lehet, aki középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, folyamatosan legalább hat hónapig dolgozott ügyvédi irodában, erkölcsileg feddhetetlen, és kérelmet nyújt be azon körzeti bíróság (*Eparchiakó Dikastirio*) hivatalához (*Protokollitis*), amelynek körzetében az őt foglalkoztató ügyvédi iroda található.

Ügyészek (Dimósioi Katígoroi)**Szervezet****Általános előírások**

Az „állam jogi képviselője” feladatának betöltése mellett a Köztársaság Legfőbb Ügyésze (*Genikós Eisangeléas*) egyben a Jogi Hivatal (*Nomikí Ypiresía*) elnöke és az Ügyészség (*Ypéftihyns tis Ypiresías Diacheíriss Poinikón Ypothéseon*) vezetője is.

A legfőbb ügyész vezetésével működő Köztársasági Jogi Hivatal személyi állományát ügyvédek alkotják; némelyikük szakterülete a büntetőjog, és a büntetőbíróságok (*Kakourgiodikeia*) hatáskörébe tartozó ügyekkel foglalkoznak. A legfőbb ügyészt minden ügyről tájékoztatják, ő pedig kiadja a vonatkozó iránymutatásokat.

A Jogi Hivatal tagjain kívül a Ciprusi rendőrség (*Astynomikí Dýnami Kýprou*) jogi diplomával és ügyvédi képzéssel rendelkező tagjai is eljárnak közvédelmi minőségben, a közvédelmi minőségben történő eljárásuk alatt a legfőbb ügyésznek kötelesek beszámolni és neki tartoznak beszámolóval. Az e személyek által végzett munkával kapcsolatban a legfőbb ügyész ugyanazokkal a hatáskörökkel rendelkezik, mint a Jogi Hivatal ügyvédjeinek munkája tekintetében.

Kivételes esetekben a Legfőbb Ügyésznek jogában áll bizonyos ügyeket jó nevű, gyakorló ügyvédekre bízni.

Az ügyészek szerepe és kötelezettségei

A büntetőügyekben eljáró körzeti bíróságok mellett az ügyészi szolgálatot (*Katigoroussa Archi*) a rendőrségek nyomozási osztályán dolgozó ügyvédek (jogászok) látják el, noha ez természetesen nem zárja ki annak lehetőségét, hogy e munka elvégzésére bizonyos esetekben a Jogi Hivatal valamely tagját utasítsák. A büntetőbíróságok mellett az ügyészi szolgálatot a Jogi Hivatal ügyvédjei látják el. Függetlenül attól, hogy az ügyészi hatásköröket ki gyakorolja, mindannyian a legfőbb ügyész irányítása alá tartoznak, aki bármely ügybe bármikor beavatkozhat, és adott esetben felfüggesztheti a büntetőeljárást.

A Jogi Hivatal vezetője a legfőbb ügyész, munkáját a legfőbb ügyész helyettese (*Voithós Genikós Eisangeléas*) segíti; őket követik a köztársasági ügyészek (*Eisangeleis tis Dimokratias*), a köztársasági főügyészek (*Anóteroi Dikigóroi tis Dimokratias*) és a köztársasági jogtanácsosok (*Dikigóroi tis Dimokratias*). Az államügyészek egyike vezeti a Büntetőjogi Osztályt (*Poinikó Tmíma*), amely szintén a legfőbb ügyésznek tartozik beszámolási kötelezettséggel.

A tárgyalási rendszer kontradiktórus jellegű. Az ügyészi szolgálat előterjeszti bizonyítékait, majd az általa meghallgatott tanúkhoz először az ügyészi szolgálat, utána az eljárásban részt vevő esetleges többi fél, végül ismét az ügyészi szolgálat intézhet kérdéseket. Ha az ügyészi szolgálat mindegyik tanút meghallgatta, a bíróság eldönti, hogy az ügyészség által szolgáltatott bizonyítékok elegendőek-e az ítélet meghozatalához. Ha igen, akkor a vádlottat felhívják, hogy nyilatkozzon a vádakról, és a bíróság tájékoztatja, hogy kérheti saját tanúinak a meghallgatását, és eskü alatt maga is vallomást tehet, mely esetben az ügyészi szolgálat mind a vádlott tanúinak, mind a vádlottnak kérdéseket tesz fel. A vádlott eskü nélkül is tehet vallomást, ez esetben az ügyészi szolgálat nem tesz fel kérdéseket.

A bíróság a tárgyalás végén ítéletet hoz. Felmentő ítélet esetén a vádlottat felmentik és szabadon engedik. A vádlott elítélése esetén a védelem kérheti a büntetés enyhítését, a bíróság pedig az eljárás végén meghozza a megfelelő ítéletet.

Bírák**Szervezet**

A ciprusi bíróságok felépítése nagyon egyszerű.

Legfelsőbb Bíróság (Anótato Dikastirio)

A Legfelsőbb Bíróságot a bíróságok igazgatásáról (vegyes rendelkezések) szóló 1964. évi törvény [*O perí Aponomís tis Dikaiosínis (Poikílai Diatáxeis) Nómos tou 1964*] (1964/33. sz. törvény) rendelkezései alapján hozták létre, miután a Legfelsőbb Bíróság elnökének és a Legfelsőbb Alkotmánybíróság (*Anótato Syntagmatikó Dikastirio*) elnökének lemondása következtében e két bíróság lényegében megszűnt, mivel a török közösség képviselői nem jelentek meg a különböző állami szervek ülésein és nem járultak hozzá a szükséges döntések meghozatalához.

A Legfelsőbb Bíróság tagjait a Ciprusi Köztársaság elnöke nevezi ki. A Legfelsőbb Bíróságnak jelenleg 13 tagja van, egyikük a bíróság elnöke. A Legfelsőbb Bíróság tagjává az nevezhető ki, aki erkölcsileg feddhetetlen, és legalább 12 évig elkötelezett szolgálatot teljesített a jogi hivatásban.

Büntetőbíróságok (Kakourgiodikeia)

A büntetőbíróság a köztársaság legfelsőbb elsőfokú büntetőbírósága, és három bíróból áll [az elnök (*Próedros*), vezető kerületi bíró (*Anóteros Eparchiakós Dikastís*) és egy kerületi bíró (*Eparchiakós Dikastís*)]. A büntetőbíróság tagjait a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki két évre, a kerületi bírósági elnökök, a rangidős kerületi bírák, illetve a kerületi bírák sorából.

Kerületi bíróságok (Eparchiaká Dikastíria)

A Ciprusi Köztársaság minden egyes tartományában működő kerületi bíróságok korlátlan hatáskörrel járnak el, kivéve természetesen a Legfelsőbb Bíróság és az alább említett különös hatáskörű bíróságok hatáskörébe tartozó ügyeket. A körzeti bírósági bírák a körzeti bíróságok elnökei, a körzeti bíróságok vezető bírái és a körzeti bíróságok bírái. A körzeti bírósági bírákat a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki, helyezi át és lépteti elő.

Családjogi bíróságok (Oikogeneiaká Dikastíria)

A családjogi bíróságokról szóló törvény (*O perí Oikogeneiakón Dikastírión Nómos*) (1990. évi 23. sz. törvény) alapján létrehozott családjogi bíróságok három tagból (az elnök és két társbíró) állnak, akik mindegyikének rendelkeznie kell jogi képzettséggel, és kinevezése előtti sikeres jogi gyakorlattal.

Bérelti jogviták bírósága (*Dikastírio Elénchou Enoikíaseon*)

Ez a különös hatáskörű bíróság három tagú: egy elnökből és két társbíróból áll. A bíróság elnökének olyan jogásznak kell lennie, aki legalább annyi éve gyakorolja sikeresen a jogászi hivatást, mint amennyi a kerületi bíróság bírájává történő kinevezéshez szükséges.

Munkaügyi Bíróság (*Dikastírio Ergatikón Diaforón*)

A bérelti jogviták bíróságához hasonlóan a munkaügyi bíróság is három tagú, az elnökből és két társbíróból áll. Az elnök olyan jogász lehet, aki bíróvá történő kinevezését megelőzően 5 évig gyakorolta a hivatást.

Katonai Bíróság (*Stratiotikó Poinikó Dikastírio*)

Az utolsó különös hatáskörű bíróság a katonai bíróság, amelynek elnöke olyan elismert ügyvéd, aki kinevezésekor rendelkezik a kerületi bíróságra való kinevezéshez szükséges képesítéssel. A katonai bíróság elnöke legalább ezredesi rendfokozatú, hivatásos katonatiszt lehet. A katonai bíróság társbírái a hadsereg hivatásos állományú tagjai lehetnek.

Névjegyzék (*Evretírio*)

A Legfelsőbb Bíróság weboldalán megtalálható a bíróságok névjegyzéke, amely általános információkat tartalmaz a ciprusi bíróságokról.

Szerepük és kötelezettségeik

Legfelsőbb Bíróság (*Anótato Dikastírio*)

A Legfelsőbb Bíróság bírálja el másodfokon a Ciprusi Köztársaság alacsonyabb szintű bíróságainak ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket, bizonyos – például közigazgatási jogi és haditengerészeti – ügyekben első fokon jár el. Ezenkívül *certiorari* (felsőbb bírósági utasítás alsóbb fokúhoz az akták átkérésére), *mandamus* (hivatalos funkció ellátásának kikényszerítése) és egyéb végzéseket is kibocsát, továbbá felügyeli a Ciprusi Köztársaság összes többi bíróságát azok zavartalanul működésének biztosítása érdekében, valamint fegyelmi jogkört gyakorol a bírói hatalom felett.

Büntetőbíróságok (*Kakourgiodikéa*)

Egyes igen súlyos bűncselekmények kivételével első fokon mindegyik büntetőbíróság elbíráhatja a büntető törvénykönyv (*Poinikós Kódikas*) vagy más törvény hatálya alá tartozó összes olyan bűncselekményt, amelyet a Köztársaság határain belül vagy ciprusi felségterületen ciprusi állampolgár követett el vagy ciprusi sértett sérelmére követtek el, vagy amelyet bármely egyéb országban akkor követtek el, amikor a terhelt vagy a sértett a Köztársaságot szolgálta, vagy amelyet a Köztársaság területén tartózkodó hajón vagy repülőgépen, vagy a jogszabályban szabályozott más helyen és körülmények között követtek el.

Kerületi bíróságok (*Eparchiaká Dikastíria*)

Az elnök által vezetett körzeti bíróságok első fokon az illetékességükbe tartozó valamennyi ügyet elbírálják.

Bizonyos kivételektől eltekintve mindegyik körzeti bírósági vezető bíró vagy körzeti bíró jogosult elbírálni minden olyan pert, amelyben a pertárgy értéke nem haladja meg az 500 000 euró értéket (körzeti bírósági felsőbbbírák esetén), illetve 100 000 euró értéket (körzeti bírósági bírák esetén).

A körzeti bíróságok büntetőjogi hatásköre minden olyan bűncselekményre kiterjed, amelyet a bíróság körzetének határain belül követtek el, és amely a törvény értelmében legfeljebb ötévi szabadságvesztéssel vagy 50 000 euró összegű pénzbüntetéssel büntethető, és/vagy amely esetében a bíróság legfeljebb 6000 euró összegű kártérítést ítélhet meg a sértett számára.

A körzeti bíróságok által hozott valamennyi ítélet ellen – polgári és büntetőügyekben is – korlátozás nélkül lehet fellebbezni a Legfelsőbb Bírósághoz.

Különös hatáskörű bíróságok

A családjogi bíróságok hatásköre szinte valamennyi házassági jogvitára kiterjed. A bérelti jogviták bíróságának hatásköre a bérelti díj szabályozásának hatálya alá tartozó épületekkel kapcsolatos jogvitákra korlátozódik. A munkaügyi bíróság hatásköre csak a munkáltató és a munkavállaló közötti jogviszonyokra, különösen a munkaviszony állítólagos jogellenes megszüntetése miatt indított perekre terjed ki. A katonai bíróságnak azon büntetőügyek elbírálására van hatásköre, amelyekben a Nemzeti Gárda (*Ethnikí Frouá*) tagjai érintettek, vagy amelyek tárgya a Nemzeti Gárdára vonatkozó jogszabályok megsértése.

A fenti bíróságok által hozott valamennyi ítélet ellen fellebbezni lehet a Legfelsőbb Bírósághoz.

A jogászi hivatások szervezete: Ügyvédek (*Dikigóroi*)

A Ciprusi Köztársaságban a jogi szolgáltatások nyújtásának van egy általánosan kötelező rendszere, és az ilyen szolgáltatásokat nyújtó valamennyi személy ügyvédnek minősül, függetlenül attól, hogy melyik országban folytatta tanulmányait, és hogy jogi tanulmányai végén milyen egyetemi diplomát szerzett.

Az interneten elérhető az ügyvédek névjegyzéke, amelyhez az ügyvédek és a bírák ingyenesen, az állampolgárok pedig előfizetési díj fizetésével férhetnek hozzá.

Jogi adatbázisok

Nincs az ítéletek közzétételére szolgáló hivatalos weboldal. Néhány kiválasztott közelmúltbeli ítéletet közzétesznek a [Legfelsőbb Bíróság](#) weboldalán.

Számos magánweboldal kínál hozzáférést az ítélezési gyakorlathoz, akár fizetés ellenében, akár ingyenesen. A [leginety](#) weboldal törvényeket, rendeleteket és bírósági határozatokat is tartalmaz, és az ügyvédek, bírák és kormányzati tisztviselők számára ingyen hozzáférhető. Más személyek előfizetés ellenében férhetnek hozzá az oldalhoz. A [cylaw](#) bírósági ítéleteket tartalmaz, és mindenki ingyenesen hozzáférhet.

Ügyvédek/jogi tanácsadók (*Nomikóí Sýmvoloi*)

Ahogy fentebb említettük, Cipruson az ügyvédek/jogi tanácsadók szabványos rendszerben praktizálnak.

Közjegyzők (*Sýmvolaiográfoi*)

A közjegyzői szakma Cipruson ismeretlen. A máshol rendszerint közjegyzők által végzett munkát ügyvédek végzik.

Egyéb jogászi hivatások

A Ciprusi Köztársaságban a következő szakmák kapcsolódnak a jogi hivatáshoz.

Hivatalvezetők (*Protokollitís*)

A hivatalvezetőket a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki. Általában erős jogi háttérrel rendelkező ügyvédek köréből kikerülő bírósági tisztviselők. A hivatalvezetők konkrét feladatait a vonatkozó törvény határozza meg. A legmagasabb rangú hivatalvezető, aki általános felügyeleti jogkört gyakorol a bírósági személyzet felett. Erre a célra a Legfelsőbb Bíróság is kijelölhet hivatalvezetőt.

Végrehajtók (*Epidótes*)

A végrehajtóknak két típusa van: magánvégrehajtók, akiknek tevékenysége különböző bírósági iratok kézbesítésére korlátozódik, és a bíróság állományába tartozó végrehajtók, akik főként a bírósági ítéletek végrehajtásában vesznek részt.

Jogi asszisztensek (*Dikigorikóí Ypálliloi*)

A jogi asszisztensi (*dikigorikóí ypállilos*) címet akkor lehet megszerezni, ha az illető személy hat hónapig dolgozik egy ügyvédi irodában, és kérelmet nyújt be azon körzeti bíróság hivatalához, amelynek körzetében az őt foglalkoztató ügyvédi iroda található.

Kapcsolódó linkek

A Legfőbb Ügyész Hivatala

Legfelsőbb Bíróság

Utolsó frissítés: 11/03/2024

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.